

СИЛАБУС ПРОЄКТУВАННЯ

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

Кафедра	Декоративно-прикладне мистецтво	Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	3-й
Спеціальність 023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	нормативна
Вид мистецтва	Художні вироби зі шкіри	Семестри	1,2

Викладач: Щербина Наталія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри декоративного мистецтва КІПДМ ЛНАМ

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Проектування» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані завдання в майстернях та консультуватись з викладачами курсу і майстрами виробничого навчання. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати

для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Проектування Кіщук або скорочено Проект. Кіщук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КПЦДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються виготовлення оправно-палітурних виробів, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізита і постреквізита навчальної дисципліни):

Дисципліна базується на продовжені знань з проектування, які студенти одержали на 2 курсі та навиках після вивчення рисунку, живопису, синтезу технологій у текстилі та виробих зі шкіри і дозволяє в формувати проектно-конструкторську творчість під час опанування дисциплін: «Робота в матеріалі», «Комп'ютерне проектування», «Дипломне проектування».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

планшет (формат А 1), косинці, лінійка, лекала, циркулі, палітра, папір акварельний (формат А4, А3, А1), прості олівці (В, НВ, Н), пера, туш, фарби (акварель, гуаш), лайнери.

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет) і вихід до мережі Інтернет (в умовах карантинних обмежень).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	8 (240 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	8
Практичні	116
Самостійна робота	116

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Анотація: Предмет «Проектування» передбачає вивчення способів формотворення шкіргалантерейних виробів, моделюванні церковних виробів зі шкіри з вираженням технік декорування (ажурне вирізування, випалювання,

тиснення, художній розпис) та обраних видів композиції засобами проектної графіки.

Мета: Сприяти фаховій підготовці студентів для майбутньої діяльності в ролі творчих художників-проектантів шкіргалантереї, виробів зі шкіри інтер'єрного та сакрального характеру.

Завдання

Протягом першого семестру будемо опановувати методи формотворення шкіргалантерейних виробів зі шкіри м'якої, цупкої та напівцупкої конструкцій. Значна увага приділяється питанню форми і декору, групування виробів у комплект. У другому семестрі зосередження на вміння стилізувати антропоморфні зображення, використовуючи засоби перетворення форми, а не створювати ілюстративні композиції. Вміло будувати сюжетно-тематичні композиції на основі системи «Людина – середовище». Застосовувати синтез технік оздоблення для втілення авторської ідеї на виробах інтер'єрного та сакрального призначення. Саме ці завдання створять міцне підґрунтя з проектної грамоти для художника-проектанта виробів зі шкіри.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- властивості та можливості художньо-графічних матеріалів, способи їх застосування в проектній графіці;
- термінологію композиційних засобів і теоретичні основи методів художнього проектування;
- джерела творчості – антропоморфні зображення, методика їх трансформації;
- принципи побудови сюжетно-тематичних композицій.
- естетичні та функціональні вимоги до проектування виробів зі шкіри, художні техніки декорування;
- основні методи формотворення виробів зі шкіри, особливості синтезу форми і декору ;
- технологічні властивості основних та допоміжних матеріалів, способи їх графічного відтворення;
- умови технологічного процесу ручного виготовлення шкіргалантереї, окладів до церковних книг;
- тенденції сучасного декоративного мистецтва та дизайну шкіряних художніх виробів.

вміти:

- вправно користуватися традиційними і новітніми матеріалами, інструментами та обладнанням;
- винахідливо, з художнім смаком, поетапно виконували творчі ескізи;
- всебічно та аналітично опрацьовувати інформаційний матеріал до теми;

- аналізувати художні, конструктивні та технологічні якості художніх виробів зі шкіри;
- комплексно застосовувати та поєднувати під час проектування знання і навички з технології, моделювання та роботи в матеріалі;
- стилізувати антропоморфні зображення для декорування виробів зі шкіри.;
- осмислювати основні закони та принципи класичного і народного мистецтва;
- обґрунтувати свою творчу ідею та її втілення у проекті.

мати досвід:

- використання способів проектної графіки для візуалізації художніх виробів зі шкіри та способи їх оздоблення;
- володіти термінологією та проводити аналіз джерела творчості;
- виконання супроводу графічного проекту (креслення, специфікація)

Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення курсу студент повинен оволодіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів декоративного мистецтва, й характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК)

СК-3 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК-4 Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК-5 Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК-6 Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькі твори

СК-7 Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК-9 Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

4.Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом, «Проектування» на 3 курсі вивчається протягом 1 і 2 семестрів.

I семестр

МОДУЛЬ I. ФОРМОТВОРЕННЯ В ДЕКОРАТИВНОМУ МИСТЕЦТВІ

Змістовний модуль 1. Проектування об'ємної декоративної композиції

Тема 1. Об'єм в композиції. Методи формотворення виробів зі шкіри. Виворотній і не виворотній методи. Особливості виробів зі шкіри м'якої конструкції (лекція). Вибір джерела творчості.

Тема 2. Форма і декор. Конструктивні і деструктивні особливості декору. Акцент в композиції. Вивчення досвіду формотворення виробів зі шкіри у творчості українських та зарубіжних дизайнерів.

Тема 3. Моделювання форми. Макетний зразок. Фактура та методи її утворення на виробах зі шкіри. Техніка «плетення» на шкірі. Об'ємні та площинні плетення.

Тема 4. Способи графічного вираження художньої ідеї. Зони декорування. Тонально- графічні ескізи. Відтворення техніки «плетення» засобами проектної графіки. Варіативне ескізування.

Тема 5. Графічне вирішення об'ємних форм зі шкіри виворотного методу. Фон і зображення. Узгодження підпису і композиції.

Практична робота. Проект об'ємної форми зі шкіри виворотного методу

Змістовний модуль 2.Проектування комплекту декоративних виробів

Тема 6. Шкіргалантерейні вироби: традиційні форми та сучасні тенденції. Особливості групування виробів зі шкіри в комплект (лекція). Аналіз джерела творчості.

Тема 7. Поєднання форм. Об'єднуючі фактори та співвідношення форм. Споріднені та протилежні риси. Принципи об'єднання в комплект: форма, колір, декор. Функціональність форм. Варіативне ескізування.

Тема 8. Композиційне формотворення. Моделювання виробів зі шкіри не виворотного методу. Способи обробки краю. Трансформація двовимірного зображення в об'ємну форму. Макет.

Тема 9. Художній образ в композиції. Зони декорування виробу. Синтез композиційних структур. Оздоблення металом виробів зі шкіри. Види металевих оздоб. Функції та графічні властивості крапки, лінії й плями. Тонально-графічні ескізи

Тема 10. Узагальнення композиції комплекту виробів зі шкіри. Узгодження фону і композиції. Шрифт в композиції.

Практична робота: Проект комплекту виробів зі шкіри

II семестр

МОДУЛЬ II. ПРИНЦИПИ СТИЛІЗАЦІЇ АНТРОПОМОРФНИХ МОТИВІВ ДЛЯ ТЕХНІК ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

Змістовний модуль 1. Проектування виробів на основі антропоморфних зображень.

Тема 1. Історичні відомості про вироби зі шкіри інтер'єрного призначення. Сучасні тенденції. Вибір та аналіз джерела інтерпретації.

Тема 2. Стилзація антропоморфних зображень для технік художньої обробки шкіри. Фактура та способи її відтворення на шкіряних виробах. Уникнення ілюстративності в композиції. Синтез технік. Творчість сучасних художників.

Тема 3. Вироби зі шкіри в інтер'єрі. Акценти. Фон і зображення. Площинно-силуетне зображення. Способи вираження художньої ідеї. Узгодження тональних та графічних елементів. Підпис і реклама.

Практична робота. Проект виробів зі шкіри на основі стилзації антропоморфних зображень (панно, ширми)

Змістовний модуль 2. Проект сюжетно-тематичної композиції.

Тема 4. Інтролігаторство. Художньо-стилістичні особливості богослужбових книг. Шкіряні оправи Євангелій. Аналіз творчості сучасних художників. (Лекція)

Тема 2. Сюжетно-тематична композиція. Людина-середовище. Стилзація зображень, уникнення ілюстративності. Асоціативні методи відтворення образу. Композиційні закономірності, символіка кольору. Знаки-символи.

Тема 3. Композиція форзацу. Модульний принцип в композиції. Синтез орнаментальних та антропоморфних мотивів.

Тема 4. Художня ідея, графічні способи її вираження в композиції. Узагальнення композиції. Художній шрифт. Фон і зображення.

Практична робота. Проект сюжетно-тематичної композиції (Альбоми, оправи Євангелій...) (Формат А 2)

ЛІТЕРАТУРА

1. Альберс Й. Взаємодія кольору. К.: ArtHuss, 2024. 208с.
2. Бондар Н. П. Орнаментака оправ книг Острозького єзуїтського колегіуму і загадки її міграції // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 51. Київ, 2019. С. 19–42
3. Беті П. Анатомія кольору. К.: ArtHuss, 2023. 336с.
4. Гальченко О. М. Оправа східнослов'янських рукописних книг та стародруків в Україні: історія, структура, опис / Відп. ред. Л. А. Дубровіна. НАН України.

- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Інститут рукопису. К.: 2005. 375 с.
5. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. XIX-поч. XX ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.
  6. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
  7. Запаско Я. П. Використання народного орнаменту в оформленні українських рукописних книг кінця XVI — першої половини XVIII ст. // Матеріали з етнографії та художнього промислу/ Я.Запаско — К., 1956. — С.32— 46.
  8. Золотухін Ю.В. Принцип стилізації зображувального об'єкта // Вісник ХДАДМ. — 2006. - № 8. – С. 61-76
  9. Іттен Й. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. К. : ArtHuss, 2022. 96 с.
  10. Іттен Й. Наука дизайну та форми. вступний курс, який я викладав у баугаузі та інших школах. К. : ArtHuss, 2021. 136 с.
  11. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів :Панорама, 2003. 56 с.
  12. Кіщук Н. Кушнірські вироби на Покутті і Західному Поділлі: конструктивно-технологічний аспект. Вісник ХДАДМ. Харків: ХДАДМ, 2012. №1.С. 32–35.
  13. Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. Вісник ЛНАМ. Львів: ЛНАМ, 2018. Випуск 36. С. 113–128
  14. Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині XIX-XX ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006.182 с.
  15. Косміна О. Традиційне вбрання українців. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2 .160 с.
  16. Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР: альбом. К.1959. 16 с.
  17. Курилич М. Гуцульський орнамент. – К.: ЛК Мейкер. УВШ, 2001.
  18. Матейко К. Український народний одяг. К. : Наукова думка, 1977. 224 с.
  19. Скарби України: Культурна спадщина нації. Передмова А. Курков. К.: ArtHuss, 2022. 256 с.
  20. Сапеляк О. Обробка шкіри та вироби з неї на Покутті. Народознавчі зошити. 2017. № 2 (134). С. 327–340.
  21. Попенюк В. Стилїстика металевих оправ до Євангелія: історичний аспект. Вісник ЛНАМ. Львів: ЛНАМ, 2018. Випуск 33. С. 32–42
  22. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилїстика, типологія) / М. Р. Селівачов ; передмова акад. М. В. Поповича. — [2-ге вид.]. — К. : Редакція вісника «Ант», 2009. — XVI, 408 с.
  23. <https://joseartgallery.com/uk/articles/the-most-famous-art-styles-movements>
  24. <https://www.youtube.com/watch?v=iVomiK7mbag>
  25. <https://www.vezha.org/v-ivano-frankivsku-tematychna-vystavka-dyzajnerky-oksany-bejlah-video/>
  26. <https://iconart-gallery.com/uk/catalogue/#!/Yaroslava-Tkachuk/c/53904134>

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно у вигляді графічних способів формотворення виробів зі шкіри у відповідності до теми та безпосередньо на планшеті. Самостійна робота студентів зорієнтована на закріплення теоретичного матеріалу, підготовку до практичних занять у вигляді ескізування та виконання безпосередньо графічних проектів виробів зі шкіри згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх складових графічного проекту здійснюється згідно з графіком виконання завдання. За невчасне виконання поточних завдань, знімається 1 бал. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань згідно тем і в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у 1-му і 2-му семестрі здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх складових проекту.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Варіативне ескізування	8	
Супровід проекту (макет)	4	
Композиційне вирішення	12	12
Авторська ідея, новаторство	6	12
Графічне виконання проекту		16
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
1	Модуль 1.			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100
2	Модуль 2			
	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
	30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим	не зараховано з обов'язковим

		повторним вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	-----------------------------------	--------------------------------------

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Під час занять з дисципліни «Проектування» студенти зобов'язані вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та гучне спілкування. Позитивно впливає на оцінювання активна творча діяльність студента та власна концепція вирішення поставлених завдань згідно тем.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущенні теми студент повинен опрацювати самостійно і здати необхідні графічні вправи передбачені темою. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку.